Datum
2026-10-18

Remissyttrande
Diarienr: 2026/01276
Handläggare: Gunilla Månsson,
utvecklingsavdelningen

Mottagare
Socialdepartementet
s.remissvar@regeringskansliet.se
s.sl@regeringskansliet.se

Remissyttrande – Promemoria Ett första steg i genomförandet av en nationell digital infrastruktur på hälsodataområdet (S2026/01360)

Region Blekinge har beretts tillfälle att yttra sig i ovanstående remiss.

Sammanfattning

Region Blekinge är positiva till promemorians övergripande inriktning och förslagen pekar på ett viktigt första steg mot en nationell digital infrastruktur för hälsodata.

En tydlig nationell målbild och en realistisk tidsplan är avgörande för att reformen skall ha möjlighet att kunna nå det beskrivna syftet. Region Blekinge ser behov av ett tydligare konkretiserande av genomförandet och en utveckling som behöver präglas av ett starkt integritets- och informationssäkerhetsskydd, hög grad av interoperabilitet, automatiserad informationsförsörjning och långsiktigt hållbara finansiering.

Region Blekinge tillstyrker i huvudsak förslagen under förutsättning att dessa frågor förtydligas och hanteras i det fortsatta lagstiftnings- och genomförandearbetet.

Synpunkter

Avsnitt 3

Region Blekinge delar bedömningen om att informationen behöver vara samlad, kvalitetssäkrad och enhetligt strukturerad. Det är avgörande att den nationella infrastrukturen utformas utifrån gemensamma nationella standarder, kodverk, tekniska gränssnitt, informationsmodeller, termer och begrepp för att säkerställa interoperabilitet mellan vårdens aktörer. Utvecklingen behöver samordnas med nationella lösningar som redan idag är framtagna tillsammans med kommande krav inom ramen för den europeiska hälsodataförordningen (EHDS) för att undvika parallella strukturer, dubbelarbete och ineffektiva investeringar.

Avsnitt 4

Nationella registret över patienters vårdgivare. Enligt region Blekinges uppfattning bör det utredas om patienter ska ges möjlighet att påverka eller begränsa vårdgivares åtkomst till uppgifter om tidigare vårdgivarkontakter. Föreslagen reglering innebär ett svagare integritetsskydd än vad som följer av befintliga regelverk för åtkomst till hälsodata och risk finns att det blir svårt att förstå ur patientens perspektiv. Region Blekinge anser att lagstiftningen bör kompletteras med bestämmelser som stärker patientens självbestämmande och integritet, inklusive fokus på ett tydligare skydd för barn, personer med skyddade personuppgifter och andra särskilt utsatta grupper.

Avsnitt 5

Region Blekinge är positiva till ambitionen och förslagen att stärka nationell vårdförmedling och ser att den kan bidra till ökad tillgänglighet, bättre patientservice och en mer sammanhållen informationsförsörjning.

Då flera regioner i dag saknar fungerande systemstöd för produktions- och kapacitetsstyrning som visar relationen mellan vårdbehov och tillgänglig kapacitet vill Region Blekinge förmedla att dagens data om väntetider och köer inte ger fullständig eller rättvisande bild av den faktiskt lediga kapaciteten.

Utifrån detta anser vi det viktigt att det finns tydliga nationella krav, definitioner och styrning av vilken information som ska rapporteras samt hur kvalitetssäkring ska genomföras.

Förslagen ökar kraven på regionernas strategiska arbete med vårdflöden, kapacitetsstyrning och samordning mellan vårdgivare. För att klara kraven behöver ytterligare investeringar av systemstöd genomföras samt en ökad omställning med automation av möjliga delar av arbetet ske för att hålla nere risken att få en betydande ökad administrativ börda.

De administrativa konsekvenserna bör tydligare beskrivas och vägas in i det fortsatta arbetet.

Region Blekinge bedömer att gemensamt kodverk och definierade begrepp behövs för att lämna ut regionernas utbud av hälso-och sjukvård utifrån *Regionens och Socialstyrelsens skyldighet att lämna uppgifter.* I dagsläget saknar flera regioner även nödvändig semantisk interoperabilitet och teknisk infrastruktur för att kunna hämta uppgifter mellan myndigheter på ett enkelt sätt. Region Blekinge vill också kopplat till detta lyfta in behovet av att komplettera information om avtal i registret som vi inte uppfattar ingår som en informationsmängd:
Uppgift om pris, eftersom detta behövs för att kunna följa upp eventuella kostnader.
Uppgift om takvolym och avropad volym, vilket behövs för att bedöma om avtalet kan nyttjas.

Avsnitt 7

Region Blekinge vill här tydliggöra skyddet för säkerhetskänslig och sekretessbelagd information vilket gör att nationella register kommer att utgöra en nationell kritisk informationsresurs. Ett observandum är att det kan finnas situationer där uppgifter kan vara skyddsvärda utan att vara säkerhetsklassificerade och att den föreslagna begränsningen av uppgiftsskyldigheten därför inte fullt ut hanterar de säkerhetsrisker som kan uppkomma genom sammanställning av uppgifter i nationellt register.

Avsnitt 10

Tidsplanen framstår som ambitiös och Region Blekinge bedömer att de utmaningar och oklarheter kring genomförandet av den nya lagstiftningen som finns i dagsläget kräver ett stegvis införande och förstärkt införande stöd till regionerna.

Arbetet för regionerna kommer att vara tids- och resurskrävande. För att Region Blekinge ska kunna anpassa processer, informationsmodeller, integrationer och vårdinformationssystem måste krav, föreskrifter och tekniska specifikationer vara fastställda i god tid före ikraftträdandet.

Föreskrifter och tekniska specifikationer behöver därför skyndsamt tas fram för att ge regionerna möjlighet att bedöma, förbereda och planera för ett införande.

Avsnitt 11

Region Blekinge efterfrågar en tydligare analys av de ekonomiska och verksamhetsmässiga konsekvenserna. Kostnaderna kommer i hög grad att påverkas av vilka krav som ställs på datamodeller, integrationer, informationssäkerhet och systemanpassningar. Därav ser vi behov av att förtydliga hur kraven ska finansieras och följas upp.

Barnrättsperspektiv

Av promemorian framgår att barns personuppgifter förtjänar särskilt skydd. Det framgår dock inte av remissen om en prövning av barnets bästa har genomförts.